Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (втори състав)

11 май 2023 година*

„Преюдициално запитване — Автомобилни превози — Общи правила относно условията за упражняване на професията автомобилен превозвач — Регламент (ЕО) № 1071/2009 — Членове 6 и 22 — Национална правна уредба, която допуска прехвърляне на наказателна отговорност за тежки нарушения във връзка с периодите за управление на превозното средство и почивка на водачите — Неотчитане на наложените санкции за тези нарушения с оглед на преценката на добрата репутация на предприятието за автомобилни превози“

По дело C-155/22

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Landesverwaltungsgericht Niederösterreich (Областен административен съд на Долна Австрия, Австрия) с акт от 3 март 2022 г., постъпил в Съда на 3 март 2022 г., в рамките на производство по дело

RE

срещу

Bezirkshauptmannschaft Lilienfeld,

при участието на:

Arbeitsinspektorat NÖ Wald- und Mostviertel,

СЪДЪТ (втори състав),

състоящ се от: A. Prechal, председател на състава, M. L. Arastey Sahún (докладчик), F. Biltgen, N. Wahl и J. Passer, съдии,

генерален адвокат: J. Richard de la Tour,

секретар: A. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

като има предвид становищата, представени:

– за RE, от A. Bajraktarevic и D. Schärmer, Rechtsanwälte,

* Език на производството: немски.

– за австрийското правителство, от C. Leeb, A. Posch и J. Schmoll, в качеството на представители,

– за Европейската комисия, от P. Messina и G. Wilms, в качеството на представители,

предвид решението, взето след изслушване на генералния адвокат, делото да бъде разгледано без представяне на заключение,

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 6, параграф 1 и член 22 от Регламент (ЕО) № 1071/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 година за установяване на общи правила относно условията, които трябва да бъдат спазени за упражняване на професията автомобилен превозвач, и за отмяна на Директива 96/26/ЕО на Съвета (ОВ L 300, 2009 г., стр. 51), изменен с Регламент (ЕС) № 517/2013 на Съвета от 13 май 2013 г. (ОВ L 158, 2013 г., стр. 1) (наричан по-нататък „Регламент № 1071/2009“).

2 Запитването е отправено в рамките на спор между RE и Bezirkshauptmannschaft Lilienfeld (Административна управа на окръг Лилиенфелд, Австрия) (наричана по-нататък „административният орган“) относно наложените на RE от административния орган множество административни наказания за нарушения на правните разпоредби на Съюза относно по-специално периодите на управление на превозното средство и почивка на водачите.

Правна уредба

Правото на Съюза

3 Съображения 1, 2 и 4 от Регламент № 1071/2009 гласят:

„(1) Завършването на вътрешния пазар на автомобилни превози в условия на лоялна конкуренция изисква еднообразно прилагане на общи правила за допускане до професията автомобилен превозвач на товари или на пътници („професията автомобилен превозвач“). Тези общи правила ще допринесат за повишаване на професионалната квалификация на автомобилните превозвачи, за рационализиране на пазара, за подобряване на качеството на услугата в интерес на автомобилните превозвачи, техните клиенти и икономиката като цяло, както и за по-голяма пътна безопасност. […]

(2) Директива 96/26/ЕО на Съвета от 29 април 1996 г. относно допускане до професията на автомобилен превозвач на товари и автомобилен превозвач на пътници и взаимно признаване на дипломи, удостоверения и други официални документи за професионална квалификация, предназначени да улеснят упражняването на правото на свободно установяване на тези превозвачи за осъществяване на вътрешни и международни превози [ОВ L 124, 1996 г., стр. 1; Специално издание на български

език, 2007 г., глава 6, том 2, стр. 196] определя минималните условия за допускане до професията автомобилен превозвач, както и взаимното признаване на документите, които се изискват за тази цел. Въпреки това опитът, оценката на въздействието и различни проучвания сочат, че посочената директива се прилага непоследователно от държавите членки. Тези различия имат редица отрицателни последици, и по-специално нарушаване на конкуренцията, непрозрачност на пазара и разлики при осъществяване на мониторинг, както и риск предприятия, чийто персонал е с по-ниска професионална квалификация, да проявяват небрежност по отношение на или да спазват в по-малка степен правилата за пътна безопасност и социалните стандарти, което може да навреди на репутацията на отрасъла.

[…]

(4) Поради това е целесъобразно да се модернизират съществуващите правила за допускане до професията автомобилен превозвач, за да се гарантира тяхното по-еднообразно и по-ефективно прилагане. […]“.

4 Член 1, параграф 1 от този регламент гласи:

„Настоящият регламент урежда допускането до и упражняването на професията автомобилен превозвач“.

5 Член 2, точка 5 от посочения регламент определя „ръководител на транспортната дейност“ като „физическо лице, нает от предприятие, или когато самото предприятие е физическо лице — същото лице, или когато това е предвидено — друго физическо лице, определено от това предприятие с договор, което ръководи действително и постоянно транспортната дейност на това предприятие“.

6 Член 3 от същия регламент, озаглавен „Изисквания за упражняване на професията автомобилен превозвач“ предвижда в параграф 1, буква б), че предприятията, които упражняват професията автомобилен превозвач, трябва да имат „добра репутация“.

7 Съгласно член 6 от Регламент № 1071/2009, озаглавен „Условия, свързани с изискването за добра репутация“:

„1. При спазване на параграф 2 от настоящия член държавите членки определят условията, които трябва да бъдат изпълнени от предприятията и ръководителите на транспортната дейност, за да изпълнят изискването за добра репутация, предвидено в член 3, параграф 1, буква б).

При определянето дали дадено предприятие изпълнява това изискване държавите членки вземат предвид начина на водене на дейност на предприятието, дейността на неговите ръководители на транспортната дейност и на всички други имащи отношение лица, определени от съответната държава членка. Всяко позоваване в настоящия член на присъди, санкции или нарушения включва присъдите, санкциите или нарушенията на самото предприятие, неговите ръководители на транспортната дейност и всички други имащи отношение лица, определени от съответната държава членка.

Условията, посочени в първа алинея, включват най-малко следните изисквания:

[…]

б) ръководителят на транспортната дейност или предприятието за превози не са били осъждани за тежко престъпление в една или повече държави членки, нито са им налагани санкции в една или повече държави членки за тежки нарушения на разпоредбите на общностното право, по-специално по отношение на:
i) периодите на управление на превозното средство и почивка на водачите, работното време, както и монтирането и използването на уреди за регистриране на данни;

[…]

2. За целите на параграф 1, трета алинея, буква б):

а) когато ръководителят на транспортната дейност или предприятието за превози са били осъдени за тежко престъпление или са им били наложени санкции в една или повече държави членки за някое от най-тежките нарушения на разпоредбите на Общността, изложени в приложение IV, компетентният орган на държавата членка на установяване осъществява по подходящ начин и своевременно надлежно проведена административна процедура, което включва, ако е целесъобразно, проверка в помещенията на съответното предприятие.

Процедурата определя дали поради конкретни обстоятелства загубата на добра репутация би представлявала непропорционална мярка в дадения случай. Всяка подобна констатация трябва да е надлежно мотивирана и обоснована.

Ако компетентният орган констатира, че загубата на добра репутация би представлявала непропорционална мярка, той може да реши добрата репутация да не се засяга. В такъв случай причините се вписват в националния регистър. Броят на тези решения се посочва в доклада по член 26, параграф 1.

Ако компетентният орган не констатира, че загубата на добра репутация би представлявала непропорционална мярка, присъдата или санкцията води до загуба на добра репутация;

[…]“.

8 Член 12 от този регламент е озаглавен „Проверки“, а параграф 1 от него гласи:

„Компетентните органи следят предприятията, на които са дали разрешения за упражняване на професията автомобилен превозвач, да отговарят постоянно на изискванията, предвидени в член 3. […]“.

9 Съгласно член 13, параграф 3 от посочения регламент:

„Ако компетентният орган установи, че предприятието вече не отговаря на едно или повече от изискванията, предвидени в член 3, той спира или отнема разрешението за упражняване на професията автомобилен превозвач в рамките на сроковете, посочени в параграф 1 от настоящия член“.

10 Член 22 от същия регламент предвижда:

„1. Държавите членки установяват система от санкции за нарушаване на разпоредбите на настоящия регламент и вземат всички необходими мерки, за да осигурят тяхното прилагане. Предвидените санкции трябва да бъдат ефективни, пропорционални и

възпиращи. Държавите членки съобщават тези разпоредби на [Европейската комисия] до 4 декември 2011 г. и ѝ съобщават незабавно всички последващи изменения, които ги засягат. Държавите членки гарантират, че всички такива мерки ще бъдат прилагани без дискриминация, основана на националността или мястото на установяване на предприятието.

2. Посочените в параграф 1 санкции включват по-специално спиране на действието на разрешението за упражняване на професията автомобилен превозвач, отнемане на разрешението и обявяване в неспособност на ръководителя на транспортната дейност“.

11 Приложение IV към Регламент № 1071/2009 съдържа „[списък на] най-тежките нарушения за целите на член 6, параграф 2, буква а)“ от същия регламент.

Австрийското право

12 Съгласно член 9, параграф 2, второ изречение от Verwaltungsstrafgesetz (Закон за административните наказания) от 31 януари 1991 г. (BGB1. 52/1991) в редакцията му, приложима към фактите по главното производство (наричан по-нататък „VStG“), лицата, които са оправомощени да представляват дружество спрямо трети лица, имат право да определят отговорни служители измежду онези, които не са оправомощени да представляват дружеството във външните отношения, като тези отговорни служители следят за спазването на административните разпоредби в определени териториално или функционално обособени области от стопанската дейност на предприятието.

13 Съгласно член 91, параграф 2 от Gewerbeordnung (Кодекс на професиите в областта на занаятите, търговията и промишлеността) от 18 март 1994 г. (BGB1. 194/1994) в редакцията му, приложима към фактите по главното дело, на юридическо лице, упражняващо професионална дейност в областта на промишлеността или занаятите, може да бъде отнето разрешението за тази дейност само ако причините за отнемане на разрешението са свързани с физическо лице, което има значително влияние при управлението на дейността и ако упражняващият професионалната дейност не е отстранил това физическо лице в срока, определен от административния орган за тази цел.

14 Съгласно член 5, параграф 2 от Güterbeförderungsgesetz (Закон за автомобилните превози на стоки) от 31 август 1995 г. (BGBl. 593/1995) в редакцията му, приложима към фактите по главното дело, освен в изрично уредени в член 6, параграф 1 от Регламент № 1071/2009 случаи предприятието за превози няма добра репутация по-специално ако заявителят, притежателят на разрешението за професионална дейност или ръководителят на транспортната дейност с влязла в сила присъда е осъден на лишаване от свобода за повече от три месеца или му е наложена глоба в размер на повече от 180 дневни ставки, или са извършили тежки нарушения на действащите разпоредби относно условията на заплащане и наемане на работа, упражнявайки съответната професия, или при превоза на стоки, по-специално относно периодите на управление на превозното средство и почивка на водачите.

Спорът в главното производство и преюдициалният въпрос

15 RE е определен от H.Z. GmbH, предприятие за автомобилни превози, което упражнява дейност в областта на международния превоз на стоки, за отговорен служител по смисъла на член 9, параграф 2, последно изречение от VStG. В това качество RE носи отговорност за спазването на разпоредбите на Arbeitszeitgesetz (Закон за работното време, наричан по-нататък „AZG“).

16 С акт от 11 януари 2019 г. (наричан по-нататък „оспореният акт“) административният орган налага на RE, в качеството му на отговорен служител на H.Z., няколко глоби, тъй като този орган смята, че са нарушени разпоредбите на AZG във връзка, една страна, с Регламент (ЕО) № 561/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2006 година за хармонизиране на някои разпоредби от социалното законодателство, свързани с автомобилния транспорт, за изменение на Регламенти (ЕИО) № 3821/85 и (ЕО) № 2135/98 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 3820/85 на Съвета (ОВ L 102, 2006 г., стр. 1, и поправка в ОВ L 195, 2016 г., стр. 83), изменен с Регламент (ЕС) № 165/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 4 февруари 2014 г. (ОВ L 60, 2014 г., стр. 1, и поправка в ОВ L 16, 2015 г., стр. 67), и от друга страна, във връзка с някои разпоредби от Регламент № 165/2014.

17 По-специално RE не планирал работното време на S. R., един от наетите от H.Z. водачи, по начин, по който да му позволи да спазва дневното време за управление съгласно предвиденото в Регламент № 561/2006, изменен с Регламент № 165/2014, а освен това RE не гарантирал, че S.R. спазва предвидените в задължения относно използването на тахограф, по-специално с оглед на задължението за вписване чрез устройство за ръчно въвеждане на определена информация в картата на водача, а последното нарушение представлявало много тежко нарушение съгласно приложение III към Директива 2006/22/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2006 година относно минималните условия за изпълнение на Регламенти (ЕИО) № 3820/85 и (ЕИО) № 3821/85 на Съвета относно социалното законодателство, свързано с дейностите по автомобилния транспорт, и за отмяна на Директива 88/599/ЕИО на Съвета (ОВ L 102, 2006 г., стр. 35; Специално издание на български език, 2007 г., глава 7, том 15, стр. 187).

18 Към момента на извършване на наказуемите деяния H.Z. притежава разрешително за извършване на международен превоз на товари. Управителят на това дружество, по смисъла на търговското право, е същевременно и ръководител на транспортната дейност. От своя страна RE не е нито ръководител на транспортната дейност, нито упълномощен представител с правомощия да представлява H.Z. пред трети лица. RE също така няма значително влияние при управлението на H.Z.

19 Освен това към датата на образуване на административно-наказателното производство, завършило с приемането на оспорвания акт, в свидетелството за съдимост на RE са вписани 113 влезли в сила присъди, от които поне 65 са в резултат на нарушения на правото на Съюза, извършени при упражняване на дейността за H.Z. — предприятието за автомобилни превози. Репутацията на това дружество, в качеството му на предприятие за автомобилни превози, никога не била разглеждана в светлината на тези нарушения.

20 С решение от 29 май 2020 г. запитващата юрисдикция Landesverwaltungsgericht Niederösterreich (Областен административен съд на Долна Австрия, Австрия) отменя оспорвания акт, тъй като има съмнения относно съвместимостта на член 9, параграф 2, последно изречение от VStG с Регламент № 1071/2009. Този съд приема, че разглежданите

национални разпоредби не могат да служат като правно основание за наложените на RE административни наказания, тъй като административното производство, приключило с налагането на тези административни наказания, не позволява да се стигне до проверка на добрата репутация на H.Z., а следователно и до евентуално санкциониране на последното. Според него, ако RE бъде осъдено, като му бъде наложено определено административно наказание, никое друго лице не би могло да бъде наказано за същите деяния.

21 По-специално запитващата юрисдикция най-напред отбелязва, че съгласно член 22 от Регламент № 1071/2009 държавите членки трябва да вземат всички необходими мерки, за да гарантират, че предвидените в случай на нарушения на този регламент санкции, сред които е отнемането на разрешението за упражняване на професията автомобилен превозвач съгласно член 6 от посочения регламент, са ефективни, пропорционални и възпиращи. Наличието на санкция за тежко нарушение на правилата на правото на Съюза относно периодите на управление на превозното средство и почивка на водачите било един от елементите, които позволяват да се установи загуба на добра репутация. От това следвало, че разглежданото административно-наказателно производство представлява „мярка“ по смисъла на член 22 от Регламент № 1071/2009.

22 По-нататък посоченият съд изтъква, че отговорният служител по смисъла на член 9, параграф 2, последно изречение от VStG не е „друг[о] имащ[о] отношение лиц[е], определен[о] от съответната държава членка“ по смисъла на член 6, параграф 1, втора алинея от Регламент № 1071/2009. Всъщност релевантните за целите на това определяне национални разпоредби, а именно член 5, параграф 2 от Закона за автомобилните превози на стоки в редакцията му, приложима към фактите в главното дело, и член 91, параграф 2 от Кодекса на професиите в областта на занаятите, търговията и промишлеността, се отнасяли съответно само до притежателите на разрешение за упражняване на професионална дейност и до лицата, имащи значително влияние при управлението на дейността, а именно, що се отнася до дружество с ограничена отговорност като H.Z. — управител по смисъла на търговското право или мажоритарен съдружник в дружеството. Ето защо съгласно горепосочените разпоредби от националното право административните наказания, наложени на отговорните служители по смисъла на член 9, параграф 2, последно изречение от VStG поради извършените много тежки нарушения на разпоредбите на правото на Съюза относно периодите на управление на превозното средство и почивка на водачите като тези, в които е упрекнато RE, не можели да засегнат добрата репутация на съответното предприятие за автомобилни превози и следователно подобни санкции не биха могли да бъдат взети предвид при преценката на добрата репутация на това предприятие, нито да доведат до проверка за наличие на добра репутация.

23 Накрая, запитващата юрисдикция приема, че резултатът, до който води прилагането на националното право, противоречи на преследваната с член 6, параграф 1 от Регламент № 1071/2009 цел и не позволява да се гарантира, в противоречие с предвиденото в член 22 от този регламент, възпиращото действие на националните разпоредби относно проверката на добрата репутация на дадено предприятие за превози, които са приложими в наказателното производство.

24 Този съд по същество приема, че единствената възможност във висящото пред него дело да се гарантира, че административно-наказателното производство е в съответствие с правото на Съюза, се състои в това на RE да не бъде наложено административното наказание, което не позволява да се постигне тази цел, и поради това да се остави без приложение член 9, параграф 2 от VStG.

25 С решение от 21 юли 2021 г. Verwaltungsgerichtshof (Върховен административен съд, Австрия) отменя решението на Landesverwaltungsgericht Niederösterreich (Областен административен съд на Долна Австрия), като приема, че запитващата юрисдикция не е била длъжна да проверява дали административното наказание е било наложено на RE, след като е била извършена задължителна проверка на добрата репутация по силата на разпоредбите на Регламент № 1071/2009.

26 Verwaltungsgerichtshof (Върховен административен съд) най-напред приема, че не от Регламент № 1071/2009 следва преценката на запитващата юрисдикция, според която, що се отнася до нарушенията на разпоредбите на правото на Съюза относно периодите на управление на превозното средство и почивка на водачите, за наказателноотговорно лице може да бъде приет единствено управителят по смисъла на търговското право, а не определеният на основание член 9, параграф 2 от VStG отговорен служител. Според Verwaltungsgerichtshof (Върховен администативен съд) по отношение на тези нарушения е необходимо да се изхожда от принципа на наказателната отговорност на работодателя или на отговорния служител.

27 По-нататък този съд постановява, че преценката на Landesverwaltungsgericht Niederösterreich (Областен административен съд на Долна Австрия) — съгласно която самото обстоятелство, че е наказан отговорният служител, не може да позволи от съответното предприятие за автомобилни превози да бъде отнето разрешението му за упражняване на професията автомобилен превозвач и това да бъде ефективна санкция по смисъла на член 22 от Регламент № 1071/2009 — е ирелевантна за целите на настоящото производство, тъй като то няма за предмет това отнемане.

28 Накрая, Verwaltungsgerichtshof (Върховен административен съд) добавя, че член 6, параграф 1, втора алинея от Регламент № 1071/2009 не само не изключва, но напротив — изглежда, и внушава, че в рамките на такова производство по оттегляне следва да се вземат предвид и административните наказания, наложени на отговорните длъжностни лица, в качеството им на „други имащи отношение лица, определени от съответната държава членка“, в случая член 9 от VStG.

29 След като Verwaltungsgerichtshof (Върховен административен съд) отменя решението на запитващата юрисдикция от 29 май 2020 г. и връща делото за ново разглеждане, тя следва да се произнесе по разглежданото административно-наказателно производство, като отново изпитва съмненията, изложени в първото ѝ решение, относно съвместимостта с Регламент № 1071/2009 на член 9, параграф 2, последно изречение от VStG.

30 При тези обстоятелства Landesverwaltungsgericht Niederösterreich (Областен административен съд на Долна Австрия) решава да спре производството по делото и да постави на Съда следния преюдициален въпрос:

„Трябва ли правото на Съюза да се тълкува в смисъл, че с него е съвместима национална разпоредба, която позволява на лицето, носещо наказателна отговорност за предприятие за превози, въз основа на взаимно споразумение да прехвърли на физическо лице отговорността си за много тежки нарушения на общностни разпоредби относно периодите на управление на превозното средство и почивка на водачите, ако в резултат на това прехвърляне не се извършва проверка на добрата репутация по смисъла на Регламент (ЕО)

№ 1071/2009, каквато проверка националните разпоредби предвиждат единствено в случай че се санкционира наказателноотговорното лице, прехвърлило наказателната си отговорност?“.

По допустимостта на преюдициалното запитване

31 Всички заинтересовани страни, представили писмени становища пред Съда, оспорват допустимостта на преюдициалното запитване.

32 На първо място, всички тези заинтересовани страни изтъкват, че главното административно-наказателно производство не е производство по член 6, параграф 2, буква а) от Регламент № 1071/2009, тъй като то няма за предмет проверка на добрата репутация на H.Z., а контрол за законосъобразност на акт, с който на RE се налагат глоби за нарушения на AZG. Ето защо поисканото от запитващата юрисдикция тълкуване на Регламент № 1071/2009 нямало никаква връзка с действителността или с предмета на спора по главното производство или се отнасяло до проблем от хипотетично естество.

33 Според RE хипотетичният характер на поставения от запитващата юрисдикция въпрос произтича и от факта, че нарушенията, в които е упрекнат, не попадат в списъка на най-тежките нарушения за целите на член 6, параграф 2, буква а) от Регламент № 1071/2009, посочени в приложение IV към последния, така че във всички случаи очевидно не било налице условието, при наличието на което националните органи откриват производство, позволяващо да се провери дали загубата на добра репутация представлява предвидена в тази разпоредба непропорционална мярка.

34 По-нататък австрийското правителство оспорва начина, по който запитващата юрисдикция тълкува националното право, а именно че отговорните служители по смисъла на член 9, параграф 2, последно изречение от VStG не спадат към категориите лица, чиито действия могат да накърнят добрата репутация на предприятието. Това тълкуване, на което се основавал преюдициалният въпрос, противоречало на практиката на Verwaltungsgerichtshof (Върховен административен съд), от която следвало, че тези отговорни служители са „имащи отношение лица, определени от съответната държава членка“ по смисъла на член 6, параграф 1, втора алинея от Регламент № 1071/2009, и поради това било неправилно.

35 Накрая, Комисията се позовава на двусмисления характер на преюдициалното запитване и на неспазването на изискванията относно съдържанието на такова запитване, посочени в член 94 от Процедурния правилник на Съда.

36 В самото начало следва да се припомни, че според постоянната съдебна практика в рамките на сътрудничеството между Съда и националните юрисдикции, въведено с член 267 ДФЕС, само националният съд, който е сезиран с делото в главното производство и трябва да поеме отговорността за последващото му съдебно решаване, може да прецени — предвид особеностите на делото — както необходимостта от решение по преюдициално запитване, за да може да се произнесе, така и релевантността на въпросите, които поставя на Съда. Следователно, щом поставените въпроси се отнасят до тълкуването на правото на Съюза, Съдът по принцип е длъжен да се произнесе (решение от 31 януари 2023 г., Puig Gordi и др., C-158/21, EU:C:2023:57, т. 50 и цитираната съдебна практика).

37 Всъщност такива въпроси се ползват с презумпция за релевантност. Съдът може да откаже да се произнесе по тях само когато не са спазени по-специално изискванията относно съдържанието на преюдициалното запитване в член 94 от Процедурния правилник или когато е ясно, че искането от националната юрисдикция тълкуване или преценка на валидността на норма от правото на Европейския съюз няма никаква връзка с действителността или предмета на спора по главното производство, или когато въпросът е хипотетичен (решение от 22 септември 2022 г., Vicente (Производство за изпълнение на вземания за адвокатски възнаграждения), C-335/21, EU:C:2022:720, т. 46 и цитираната съдебна практика).

38 Първо обаче следва да се вземе предвид, че запитващата юрисдикция е изложила с достатъчна степен на яснота и точност фактическите и правните обстоятелства, характеризиращи спора в главното производство, припомнени в точки 15—29 от настоящото решение, на които се основава отправеният до Съда въпрос, причините, поради които са възникнали въпросите относно тълкуването на Регламент № 1071/2009, и по-специално, както е видно от акта за преюдициално запитване, на член 22 във връзка с член 6 от този регламент, както и установената от нея връзка между тези разпоредби на правото на Съюза и член 9, параграф 2, последно изречение от VStG, който е приложим към спора по главното дело.

39 Следователно преюдициалното запитване отговаря на изискванията, предвидени в член 94 от Процедурния правилник.

40 Второ, що се отнася до твърдението за хипотетичния характер на преюдициалния въпрос и липсата на връзка между поисканото от запитващата юрисдикция тълкуване на членове 6 и 22 от Регламент № 1071/2009 и действителността или предмета на спора в главното производство, на първо място, следва да се отбележи, че член 22, параграф 1 от този регламент задължава държавите членки да вземат необходимите мерки, за да гарантират, че нарушенията на разпоредбите на посочения регламент се санкционират по ефективен, пропорционален и възпиращ начин.

41 Както обаче следва от член 1, параграф 1 от Регламент № 1071/2009 във връзка с член 3, параграф 1 от него, допускането на дадено предприятие до професията автомобилен превозвач и упражняването от него на тази професия зависят от изпълнението на редица изисквания, сред които и изискването за добра репутация на предприятието. От това следва, че упражняването на тази професия от предприятие, което не отговаря на това изискване, представлява нарушение на Регламент № 1071/2009, което в съответствие с член 22 от този регламент трябва да бъде санкционирано от държавите членки.

42 Освен това, както следва от член 6, параграф 1 от Регламент № 1071/2009, сред обстоятелствата, които могат да опорочат добрата репутация на дадено предприятие и евентуално да доведат до загуба на тази добра репутация, са присъдите за тежки престъпления и санкциите, наложени за тежки нарушения на разпоредбите на правото на Съюза, посочени в член 6, параграф 1, трета алинея, буква б) от Регламент № 1071/2009.

43 Следователно, за да се гарантира, че подкопаването на добрата репутация на предприятие за превози, което може да се дължи на обстоятелството, че то не съблюдава тези разпоредби от правото на Съюза, ще бъде санкционирано от държавите членки по ефективен, пропорционален и възпиращ начин и по този начин те ще изпълнят задълженията си по член 6, параграф 1 и член 22 от Регламент № 1071/2009, тези държави

членки трябва по-специално да гарантират, че тежките нарушения на посочените разпоредби от правото на Съюза, извършени в рамките на посоченото предприятие, ще бъдат преследвани и санкционирани, като приемат за тази цел необходимите разпоредби, каквито са разпоредбите, установяващи наказателна отговорност при извършване на посочените нарушения.

44 Член 9, параграф 2, последно изречение от VStG, приложим към спора в главното производство, е една от тези разпоредби, доколкото, както е видно от акта за преюдициално запитване, от една страна, този член разрешава на предприятието за автомобилни превози да определи служител, отговорен за спазването на правната уредба на Съюза относно периодите на управление на превозното средство и почивка на водачите, наети от това предприятие, и от друга страна, вследствие на това назначение се стига до прехвърляне към конкретния определен служител на наказателната отговорност за извършените в рамките на посоченото дружество нарушения на тези разпоредби.

45 На второ място, както е видно и от акта за преюдициално запитване, запитващата юрисдикция е сезирана с жалба относно законосъобразността на оспорвания акт, в рамките на която според тази юрисдикция тя трябва в съответствие с националното право да подложи на цялостна проверка този акт, като се произнесе по-специално по наказуемостта на деянията, в извършването на които е обвинен жалбоподателят в главното производство. Ето защо законосъобразността на оспорвания акт би зависила по-специално от обстоятелството дали начинът, по който в конкретното дело е приложен член 9, параграф 2, последно изречение от VStG, съответства на член 22 от Регламент № 1071/2009 във връзка с член 6 от този регламент. Това е така, защото вследствие на прилагането на тази разпоредба по главното дело, единствено жалбоподателят в главното дело може да носи наказателна отговорност за разглежданите в главното производство нарушения, при положение че националното право изключва възможността действията на това лице да бъдат взети предвид, за да се определи дали въпросното дружество отговаря на изискването за добра репутация.

46 Следователно обстоятелството, че в настоящия случай се прилага член 9, параграф 2, последно изречение от VStG и се приема, че се ангажира наказателната отговорност на жалбоподателя в главното производство, е свързано с риска вследствие на това в конкретния случай да се повлияе на възможността съответните нарушения да бъдат взети предвид за целите на проверката за наличие на добра репутация на посоченото дружество, по-специално в съответствие с член 6, параграф 2 от Регламент № 1071/2009, и с оглед на контрола на евентуално наложените санкции във връзка с липсата на добра репутация, по-специално в съответствие с член 22 от този регламент.

47 Поради това не е очевидно, че исканото от запитващата юрисдикция тълкуване на правото на Съюза няма никаква връзка с действителността или с предмета на спора в главното производство или че поставеният от запитващата юрисдикция въпрос е от хипотетично естество.

48 В това отношение е без значение изтъкнатото от RE обстоятелство, че деянията, в които е обвинен в главното производство, не били включени в списъка на нарушенията, изброени в приложение IV към Регламент № 1071/2009, тъй като, както следва от точки 40—46 от настоящото решение, връзката между членове 22 и 6 от Регламент № 1071/2009 и член 9,

параграф 2, последно изречение от VStG, приложим към спора по главното производство, не зависи от обстоятелството, че разглежданите в главното производство нарушения са включени в този списък.

49 Трето, следва да се припомни, че когато отговаря на преюдициални въпроси, в рамките на разпределянето на правомощията между юрисдикциите на Съюза и националните юрисдикции Съдът трябва да вземе предвид фактическия и правен контекст, в който се вписват тези въпроси, очертан в акта за преюдициално запитване (решение от 2 април 2020 г., Coty Germany, C-567/18, EU:C:2020:267, т. 21 и цитираната съдебна практика). По-специално Съдът не следва да се произнася по тълкуването на разпоредбите на националното право или да преценява дали е правилно тълкуването им от националния съд (решение от 26 септември 2013 г., Texdata Software, C-418/11, EU:C:2013:588, т. 28 и цитираната съдебна практика).

50 От това следва, че Съдът трябва да се придържа към тълкуването на националното право, дадено от запитващата юрисдикция, що се отнася до неотчитането, за целите на член 6, параграф 1, втора алинея от Регламент № 1071/2009, на нарушенията, за които се ангажира отговорността на служители, определени за отговорни по член 9, параграф 2, последно изречение от VStG, на която се основава поставеният от тази юрисдикция въпрос.

51 Ето защо твърдението на австрийското правителство, че такова тълкуване е неправилно, е без значение за допустимостта на този въпрос.

52 От това следва, че преюдициалното запитване е допустимо.

По преюдициалния въпрос

53 С въпроса си запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 22 от Регламент № 1071/2009 във връзка с член 6, параграф 1 от този регламент трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска национална правна уредба, по силата на която лице, носещо наказателна отговорност за нарушения, извършени в рамките на това предприятие за автомобилни превози и чиито действия се вземат предвид при преценката на добрата репутация на това предприятие, може да определи служител за отговорен за спазването на разпоредбите на правото на Съюза относно периодите на управление на превозното средство и на почивка на водачите, и по този начин да прехвърли на този служител наказателната отговорност за нарушения на тези разпоредби на правото на Съюза, при положение че националното право не позволява при преценката дали предприятието за превози отговаря на изискването за добра репутация да се вземат предвид нарушенията, за които по този начин е ангажирана отговорността на посочения служител.

54 На първо място, следва да се отбележи, че видно от съображения 1, 2 и 4 от Регламент № 1071/2009, последният има за цел да осъвремени правилата за допускане до професията автомобилен превозвач, за да се гарантира по-еднородното и ефективно прилагане на тези правила в държавите членки, с оглед повишаване на професионалната квалификация на автомобилните превозвачи, рационализиране на пазара, подобряване на качеството на услугата в интерес на автомобилните превозвачи, техните клиенти и икономиката като цяло, както и за по-голяма пътна безопасност.

55 Сред изискванията за упражняване на професията автомобилен превозвач, посочени в член 3 от Регламент № 1071/2009, фигурира изискването за добра репутация, като условията, свързани с нея, са уточнени в член 6 от този регламент.

56 В това отношение, от една страна, от член 6, параграф 1, първа алинея от Регламент № 1071/2009 следва, че държавите членки определят условията, които трябва да бъдат изпълнени от предприятията, за да изпълнят изискването за добра репутация. В член 6, параграф 1, трета алинея от този регламент законодателят на Съюза все пак определя минималните условия, които трябва да включва това изискване, сред които съгласно буква б) от тази разпоредба — да не са налице присъди за тежки престъпления или на предприятието или на ръководителя на транспортната дейност да не са били налагани санкции за тежки нарушения на изброените в посочената буква разпоредби от правото на Съюза, като например правилата относно периодите за управление на превозното средство и почивка на водачите.

57 От друга страна, съгласно член 6, параграф 1, втора алинея от Регламент № 1071/2009, за да определят дали дадено предприятие отговаря на изискването за добра репутация, държавите членки трябва да вземат предвид начина на водене на дейността на предприятието, дейността на неговите ръководители на транспортна дейност и на всички други имащи отношение лица, определени от съответната държава членка. В тази разпоредба се пояснява също така, че всяко позоваване в този член 6 на присъди, санкции или нарушения включва присъдите, санкциите или нарушенията на самото предприятие, неговите ръководители на транспортната дейност и всички други имащи отношение лица, определени от съответната държава членка.

58 От това следва, че едно от условията, които дадено предприятие за автомобилни превози трябва да изпълнява, за да отговаря на изискването за добра репутация, е при упражняване на транспортната си дейност да спазва разпоредбите, посочени в член 6, параграф 1, трета алинея, буква б) от Регламент № 1071/2009.

59 Това изискване има за цел да се избегне възможността предприятия за автомобилни превози, които допускат проявата на небрежност, по-специално при спазването на правилата за пътна безопасност и на правилата на социалното законодателство, да извършват дейност на вътрешния пазар, като по този начин се компрометира преследваната с Регламент № 1071/2009 цел, посочена в точка 54 от настоящото решение.

60 Освен това добрата репутация на предприятие за автомобилни превози зависи от липсата на присъди за тежки престъпления или на санкции, наложени на неговите ръководители на транспортна дейност за тежки нарушения на разпоредбите от правото на Съюза, посочени в член 6, параграф 1, трета алинея, буква б) от Регламент № 1071/2009.

61 Това условие отговаря както на целта на изискването за добра репутация, така и на преследваната с този регламент цел, доколкото то е предназначено по-специално да попречи на лицата, които са осъдени за такива тежки престъпления или на които са наложени такива санкции, да управляват дейността на посочените предприятия, по-специално на областите от упражняваната от тях дейност, попадащи в обхвата на посочената правна уредба на Съюза, за да се намали рискът тази професия да се упражнява в предприятия за превози, които допускат проявата на небрежност по смисъла на точка 59 от настоящото решение.

62 Накрая, добрата репутация на предприятието за автомобилни превози зависи и от това всички други имащи отношение лица, определени от съответната държава членка, да не са били осъждани за тежки престъпления и да не са им налагани санкции за тежко нарушение на разпоредбите на правото на Съюза, изброени в член 6, параграф 1, трета алинея, буква б) от Регламент № 1071/2009.

63 Съдържащото се в член 6, параграф 1, втора алинея от Регламент № 1071/2009 понятие „имащи отношение лица“, които могат да бъдат определени от съответната държава членка, не е определено нито в този регламент, нито непряко — чрез препращане към националното право на държавите членки. Така посоченото понятие трябва да се разглежда като самостоятелно понятие на правото на Съюза, което трябва да се тълкува еднообразно на територията на Съюза, като се вземат предвид не само текстът на посочената разпоредба, но и контекстът, в който тя се вписва, и целите на правната уредба, от която тя е част (решение от 22 декември 2022 г., EUROAPTIEKA, C-530/20, EU:C:2022:1014, т. 31 и цитираната съдебна практика).

64 В това отношение от самия текст и от структурата на член 6, параграф 1 от Регламент № 1071/2009 следва, че „имащи[те] отношение лица“ по смисъла на втора алинея от тази разпоредба са сред категориите лица, чиито действия трябва да се вземат предвид, за да се прецени дали дадено предприятие за превози отговаря на изискването за добра репутация, предвидено в член 3, параграф 1, буква б) от този регламент. Следователно присъдите за тежки престъпления, постановени срещу тях, и наложените им санкции за тежки нарушения на разпоредбите на правото на Съюза, посочени в член 6, параграф 1, трета алинея от посочения регламент, могат да навредят на добрата репутация на посоченото предприятие в същата степен, както и присъдите за тежки престъпления, постановени срещу самото предприятие или срещу ръководителите на неговата транспортна дейност, както и санкциите, които са им наложени за тези нарушения.

65 Все пак, с оглед на преследваната с изискването за добра репутация цел, посочена в точки 59 и 61 от настоящото решение, следва да се приеме, че в обхвата на понятието „имащи отношение лица“ по смисъла на член 6, параграф 1, втора алинея от Регламент № 1071/2009 попадат лицата, които не са ръководители на транспортна дейност, но носят отговорност за управлението на областите от упражняваната дейност, за които се отнасят разпоредбите на правото на Съюза, посочени в член 6, параграф 1, трета алинея, буква б) от този регламент, и които следователно трябва да гарантират спазването на тази правна уредба при упражняването на дейността на предприятието в тези области и да ангажират наказателната им отговорност за нарушения на тези разпоредби.

66 Следователно, когато съгласно национална правна уредба като член 9, параграф 2 от VStG държава членка предоставя по-специално на предприятията за автомобилни превози възможността да определят лица, различни от ръководителите на транспортната дейност, за служители, отговорни за управлението на областите на дейност, посочени в предходната точка, следва да се приеме, че правейки това, държавата членка е определила тази категория служители като „имащи отношение лица“ за целите на прилагането на член 6, параграф 1, втора алинея от Регламент № 1071/2009 и деянията на тези лица трябва да се вземат предвид в рамките на преценката на добрата репутация на посочените предприятия.

67 На второ място, както бе посочено в точки 40 и 41 от настоящото решение, член 22, параграф 1 от Регламент № 1071/2009 задължава държавите членки да приемат необходимите мерки, за да санкционират по ефективен, възпиращ и пропорционален начин предприятията за автомобилни превози, които не отговарят на изискването за добра репутация.

68 Видно от този член 22, параграф 2, в тези санкции се включва по-специално спирането на действието на разрешението за упражняване на професията автомобилен превозвач, отнемането на това разрешение и обявяването в неспособност на ръководителя на транспортната дейност.

69 След като добрата репутация на предприятия за превози зависи по-специално от липсата на присъди или на санкции, постановени поради неспазване на разпоредбите по член 6, параграф 1, трета алинея, буква б) от Регламент № 1071/2009 при упражняване на транспортната им дейност, за да съобразят предписанията на член 22 от посочения регламент, държавите членки трябва по-специално да гарантират, че наказателната отговорност за сериозни нарушения на тези разпоредби, извършени в рамките на такова предприятие, е определена по такъв начин, че да не препятства ефективното, възпиращо и пропорционално санкциониране на загубата на добра репутация, която може да следва от извършените нарушения.

70 Изглежда обаче, че разглежданата в главното производство национална правна уредба позволява на предприятие за автомобилни превози да определи дадено лице като отговорно за спазването на правната уредба на Съюза, посочена в член 6, параграф 1, трета алинея, буква б) от Регламент № 1071/2009, като вследствие на това определяне към посоченото лице се прехвърля наказателната отговорност за нарушенията на тези правни разпоредби от правото на Съюза, извършени при упражняваната от това предприятие дейността по автомобилен превоз, и че националното право не допуска да бъдат взети предвид действията на така определеното лице, за да се прецени дали посоченото предприятие отговаря на изискването за добра репутация, предвидено в член 3, параграф 1, буква б) от Регламент № 1071/2009.

71 Следователно тежките нарушения на посочените правни разпоредби, извършени в рамките на разглежданото предприятие, след като е бил определен отговорен служител, не са в състояние да навредят на добрата репутация на съответното предприятие.

72 Това е така, защото, макар определеното по този начин лице да носи отговорност за управлението на областите от упражняваната дейност, попадащи в обхвата на същите разпоредби, и следователно самото то да попада в категорията „други имащи отношение лица, определени от съответната държава членка“ по смисъла на член 6, параграф 1, втора алинея от Регламент № 1071/2009, вследствие на постановените присъди за тежки престъпления или на наложените санкции за тези нарушения никога няма да се стигне до процедура по проверка на добрата репутация на съответното предприятие съгласно член 6 от този регламент, нито те ще бъдат взети предвид при проверките, които компетентните органи са длъжни да извършват в съответствие с член 12 от посочения регламент в рамките на контрола дали предприятията, на които е разрешено да упражняват професията автомобилен превозвач, продължават да отговарят на изискванията по член 3 от същия регламент.

73 Ето защо извършването на такива нарушения, независимо от техния брой и тежест, никога няма да доведе до загуба на тази репутация, нито следователно до отнемане или спиране на действието на разрешение за упражняване на професията автомобилен превозвач.

74 Следователно национална правна уредба като разглежданата в главното производство се явява пречка, в нарушение на член 22 от Регламент № 1071/2009, да бъде поставена под въпрос добрата репутация на предприятията за автомобилни превози и да им бъдат наложени съответните санкции, въпреки че лица, които трябва да се считат по отношение на тези предприятия за „други имащи отношение лица“ по смисъла на член 6, параграф 1, втора алинея от този регламент, са извършили тежки нарушения на разпоредбите на правото на Съюза, посочени в член 6, параграф 1, трета алинея, буква б) от посочения регламент.

75 С оглед на изложените съображения на поставения въпрос следва да се отговори, че член 22 от Регламент № 1071/2009 във връзка с член 6, параграф 1 от този регламент трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска национална правна уредба, по силата на която лице, носещо наказателна отговорност за нарушения, извършени в рамките на предприятие за автомобилни превози и чиито действия се вземат предвид при преценката на добрата репутация на това предприятие, може да определи служител за отговорен за спазването на разпоредбите на правото на Съюза относно периодите на управление на превозното средство и на почивка на водачите и по този начин да прехвърли на този служител наказателната отговорност за нарушения на тези разпоредби на правото на Съюза, при положение че националното право не позволява при преценката дали посоченото предприятие отговаря на изискването за добра репутация да се вземат предвид нарушенията, за които по този начин е ангажирана отговорността на посочения служител.

По съдебните разноски

76 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (втори състав) реши:

Член 22 от Регламент (ЕО) № 1071/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 година за установяване на общи правила относно условията, които трябва да бъдат спазени за упражняване на професията автомобилен превозвач, и за отмяна на Директива 96/26/ЕО на Съвета, изменен с Регламент (ЕС) № 517/2013 на Съвета от 13 май 2013 г,. във връзка с член 6, параграф 1 от Регламент № 1071/2009, изменен,

трябва да се тълкува в смисъл, че

не допуска национална правна уредба, по силата на която лице, носещо наказателна отговорност за нарушения, извършени в рамките на предприятие за автомобилни превози и чиито действия се вземат предвид при преценката на добрата репутация на това предприятие, може да определи служител за отговорен за спазването на

разпоредбите на правото на Съюза относно периодите на управление на превозното средство и на почивка на водачите и по този начин да прехвърли на този служител наказателната отговорност за нарушения на тези разпоредби на правото на Съюза, при положение че националното право не позволява при преценката дали посоченото предприятие отговаря на изискването за добра репутация да се вземат предвид нарушенията, за които по този начин е ангажирана отговорността на посочения служител.

Подписи